Varlık Müslimdir

‘Hiç görmeden inananlara ne mutlu’
İncil

Görmekten kasıt müşahededir. Müşahede şuhud etmedir. Şuhud iç görüştür. İçgörü ancak kalple olur. Bu hikmettendir ki, “Bunda kalp sahibi olanlar için çok öğütler vardır” buyrulmuştur. “Akıl sahibi” denmemiştir; çünkü akıl bağdır. Sınırlar ve kayda bağlar. Akl’ın kök anlamı bağlamaktır. Tıpkı itikat gibi. Akd kökü de bağ anlamındadır. İlkinde sınırlama, ikincisinde ise bağlanma söz konusudur. İman bağlanmaktır. Bir hakikate intisap etme. Burada İslam’daki gibi bir teslimiyetten çok bağlanma söz konusudur.

Bu sırdandır ki, “Tabiat ve varlık müslimdir.” deriz. “Mümindir” demeyiz. Çünkü varlık teslim olmuştur. O halde insan da teslim olmak zorundadır. Ya da şöyle diyelim. İnsan Allah’a teslim olmaksızın varlığı teslim alamaz.

Müşahedesiz iman hem Hz. Ali’nin “Görmediğim şeye inanmam.” sözünde ihbar ettiği gibi mutlak bağlanmayı hem de müşahede düzeyine gelmeksizin mümkün olmayı bildirir. Müşahedede insan görmez, ona gösterilir. İnsanın görüşü keskinleşince şuhudî yakîn doğar. “Ve namaz göz aydınlığım kılındı” haberindeki göz nuru bunu ima eder. Namazda İlahi Hakikat’i görmeyen henüz ona girmemiş demektir. Görseydi namaz gözünün nuru olurdu. Namaz teslimiyettir ve müşahede mahallidir. İbn Arabi hazretleri, insanın namazdaki makamının gayret-i İlahi makamı olduğunu söyler. Bu yetkinlik düzeyinde Allah, kulun Kendisinden başkasıyla meşgul olmasını istemez. O’nun isteği emirdir. Tıpkı Kur’an gibi. Kutsal kitaplar Rabbimizin bizimle konuşması değildir, sadece O’ndan gelen emirdir. O emreder ve O’nun “emr”iyle gerçekleşir varlık. Varlık gerçekte Allah’ın varlığıdır ve var olanlar da O’nun bin bir Esma’sının donmuş halleridir. Eğer tecelli sürekli ve kesintisiz olmasaydı var olanlar donuk, kristalize ve kaskatı olurdu. Var olanlardaki hareket Esma’nın kesintisiz tecellisindendir.

İnançlı, tanrıtanımaz, İsevi, Musevi, Budist, Mecusi, şeytana tapar, nihilist, anarşist vs. ne olursa olsun her insan, her an Allah’ın bir isminin tedbiri altındadır. Allah Mutlak Rahman ve Rahim olduğundan haklının da haksızın da üstüne eşit olarak indirir yağmuru. Esma’nın tecellisi mümin veya kafir herkeste mütecellidir.

Bu, mutlak inkarın imkansızlığını gösterir.

Küfr’ün sözcük anlamı, ‘”örtmek”tir. Gerçeğin üzerine yalancı bir örtü sermektir inkar. İnsan imkansız olanı dener ve inkar eder. Tıpkı varlığın özündeki iman ve teslimiyeti tercihindeki gibi bir seçimde bulunur. Seçimiyle Allah da onun kalbini örter. Böylece küfür çift yönlü bir biçimde gerçekleşmiş olur.

İnsanın seçiminin belirleyici olup olmadığı konusu hayli tartışmalıdır. Bu belirsizlik de sınavın hikmetinden midir

bilmiyorum. Bildiğimi sandığım şey, Schuon'un dediği gibi İslam'ın bir vuslat olduğudur. 'İslam, Allah ile insan arasında bir vuslattır, Allah, Allah olarak; insan, insan olarak.'

Allah'ın Allah oluşu, O'nun mutlak ve sınırsız ve kuşatılamaz oluşudur.

Ne ki Allah'ı yer ve gökler istiva edememiş, mümin kulunun kalbi istiva etmiştir.

"Yere göğe sığmadım, inanan kulumun kalbine sığdım."

Çünkü kalp, insanda İlahi Merkez'dir. İlahi Hakikat'in yadigarı gönüldür.

Bizler yokluktan ve hiçlikten varlık sahasına çıkarken O'nun Rahmetiyle yıkanmış bir halde, saf, arı duru ve O'nun iştiyakıyla geliriz.

Dünyaya ineriz. Dünya deni'dir. Hem aşağı alemlerin en aşağısıdır, hem de 'alçak'tır.

Zalimdir, hilekardır, aldatıcıdır ve kirletir.

Dünyaya inmek bir bakıma adım adım O'ndan uzaklaşmak, kirlenmektir.

Allah'ın Seçkin Elçisi, bir gün yağmur başladığında evinden çıkar ve ıslanır. Dostları merakla yanına gelince de, "Yağmurun biatı tazedir, O'nun kokusunu duyuyorum" der.

İnsanın gelişi iniştir, alçalmadır.

Bu kirlenmedendir ki, O'nun huzuruna namazla çıkmak için abdest alırız. Su hayatın kaynağıdır. Böylece suyla arınarak, suya yönelerek dünya kirlerinden temizlenir ve hayatın kaynağına doğru yöneliriz. Suyun olmadığı yerde ise bedenimizin asli maddesi ile toprakla teyemmüm ederiz. Yani Rabb'imizin huzuruna dönmemiz aslında kökene yönelmemizdir. Kökene yönelmeksizin O'nun manevi huzuruna çıkamayız.

Demek ki, bir su ve toprak gibi arı, duru ve mütevazı olmak üzere yaratılmışız.

Bizim yücelişimiz zilletimizdedir.

Hz. Musa O'na, "Sana nasıl yakınlaşabilirim?" diye sorduğunda, Rabb'imiz, "Bana ancak bende olmayan bir şeyle yakınlaşabilirsin" buyurmuştur. Musa (as.), "Sana ait olmayan bir şey var mı?" dediğinde de, "Evet" demiştir: "Zillet."

Bu yüzden iman Allah'ın sonsuz ve mutlak varlığında kaybolmak, küfür ise kibirlenmektir.

Hidayet O'ndandır, Hadi O'dur. Hidayet eden, insanı dosdoğru yola sevkeden sadece Allah'tır. İnsana düşen kendi kişisel algısını silmeye çalışmaktır. İnsanın Allah ile arasındaki en büyük engel kendisidir. Kendisini tümüyle ortadan kaldırmadıkça insan imanda tahkik düzeyine erişemez.

Hidayet istenince gerçekleşen bir şey midir, yoksa istenmedikçe de gelip insanı bulan bir şey mi bilemiyorum. Ama bulanların ancak arayanlar olduğuna da inanıyorum. Bu inançla insanın sadece düşkün ve çaresiz bir varlık olmadığını, Allah'ı idrak edebilecek bir kalbe, akla ve O'na ulaşan yolu seçebilecek bir iradeye sahip olduğunu görüyorum.

Hakikatte insan Mutlak Varlık'ın sırrına bağlı olarak yaratılmış ve bu sırrın coşkusuyla varoluş alanına gönderilmiştir. Aşk, insanın varoluş hakikatine duyduğu iştiyakın adıdır. Küfr belki de köktenci biçimde hileye kaçmaktır. İnsan eğer kaynağı ve tabiatı gereği Mutlak ve Aşkın Varlık'ın soluğunu taşıyorsa ruhunda, O'ndan kaçarak tıpkı intihar gibi köktenci bir hileye kurban ediyor kendini. İslam özü itibariyle gerçeklik, iyilik ve güzelliktir. Hidayet rahmettir ve rahmet ihsan ve hüsnün de kaynağıdır. Schuon, "Şehadet aklı, şeriat ise iradeyi belirler" der. Bizim doğaüstü doğamızın gerçekleşmesi ancak şehadet ve şeriatla olur. Şeriat hakikatin perdesi veya örtüsü değil, bizatihi kendisidir. Hakikat'e ulaşmak için şeriata nüfuz etmek gerekir. Şeriata nüfuzun ilk adımı şehadettir.

İnsan varlığının kaynağına döner şehadetle. Hidayeti sadece ve sadece O'ndan dilemek gerekir. İnsanın İlahi hakikatle arasındaki perdelerin saydamlaşması için Kabe'ye yönelerek namaz kılması ve İlahi merkez olan kalbine yönelerek de Allah'ı anması zorunludur. Bu yönelişle birlikte fetih ve inkişaflar gerçekleşir. Ruhun açılması ve sıkıştığı yuvanın dar çeperlerinden çıkarak mutlak ve sonsuz olan Allah'ın varlığında mutlak olarak gaybubet etmesi namazla, yani urucla gerçekleşebilir.

Allah Alim'dir ve olmuş olacak ve olması mümkün olanı bilir.

O'nun bilişi kaderin inkarını mümkün kılmaz.

Eğer biz sürekli O'nun rahmetinden umarak hidayet ve şefaati dilersek, her şeyin O'na bağlı olduğunu da ilan etmiş oluruz.

Madem Allah vardır o halde her şey O'nunla kaim, mümkün ve vakidir.

Bu durumda O'ndan başka bir şey imkansızdır. O'na rağmen bir şey imkan dışıdır. Bu imkan dışılık alanına girme konusunda inatçı olmakla insan hakikatin üzerine siyah bir örtü sermeye başlar. Oysa gözünü kapayan sadece kendisine gece yapar. Yani küfür ve inkarla insan kendi varlığının sesini kısmakta ve bastırmaktadır.

Schuon, "herşeyde Allah'ı görmek, her yerde Allah'ı görmektir" der.

Tam da burada kendisini kesintisiz biçimde kutsaldan arındıra arındıra nihayet o vuslat imkanını kaybeden modern insanın trajedisine gelebiliriz. Belki de tek trajik olan modern insanın bu halidir.

Modern Batı uygarlığının eli kanlı insanı hakiki olanı yitirmiştir. İnsan tercihiyle yitirir ama, Allah'ın ona önceden hazırladığı bir yol haritası olduğunu düşünmez. Her şey kaderle takdir edilmiştir. Şairin dediği gibi kuşlar da kaderle uçar. Zaten modern insan "Hakikat" denince Schuon'un buyurduğu gibi, hemen peygamberin kişiliğinde, hatta bedeninde Allah'ın cismaniyetini düşünür olmuştu, oysa müslim, hakikat dendiğinde, "O'ndan başka ilah yoktur" gerçeğini bilgi düzeyine göre zahiri veya batıni anlamıyla düşünür.

Bu düşünüşle müslim, aslında kendi iradesiyle Allah'ın belirlediğini seçmektedir. Yani her şey Allah'tandır. İnsan özgür iradesiyle 'özgürce' seçer, ama dileyen Allah'tır.

İnsan fıtraten mükerrem olduğundan Hakk'ı arar. Kucağında yanlışı bulunca da ona sarılır. Bu seçiminde özgür de olsa dileyen ve takdir eden kendisi değildir.

Bizler nisbî varlıklarız, irademiz ve seçimimiz de nisbîdir. Ancak Mutlak Varlık'ın dileğine uygun seçimler yaparız.

Biz susarız ve bize rahmet yağmuru inerse kana kana içeriz.

Bizler O'nun ruhundanız, O'ndan geldik ve yine O'na döneceğiz.

Öz

Bu makalede, varlık, müşahede, akıl, kalp kavramlarının imanla ilişkisi ortaya konularak, imanın "bağlanma, bir hakikate intisap etme" olduğu vurgulanmış ve iman küfür karşılaştırması yapılmıştır. Bu anlamda varlık "müslim"dir, teslim olmuştur. Buna göre insan, Allah'a teslim olmaksızın varlığı teslim alamaz.

Vurgulanan diğer bir husus; inançlı, tanrıtanımaz, İsevi, Musevi, Budist, Mecusi, şeytana tapar, nihilist, anarşist vs. ne olursa olsun her insanın, her an Allah'ın bir isminin tedbiri altında olduğudur. Ancak insan küfürle, gerçeğin üzerine yalancı bir örtü sererek imkansız olanı dener ve inkar eder. Tıpkı varlığın özündeki iman ve teslimiyeti tercihindeki gibi bir seçimde bulunur. Seçimiyle Allah da onun kalbini örter. İman Allah'ın sonsuz ve mutlak varlığında kaybolmak, küfür ise kibirlenmektir.

Hidayet eden, insanı dosdoğru yola sevk eden sadece Allah'tır. İnsana düşen kendi Allah ile arasındaki engelleri kaldırarak imanda tahkik düzeyine erişmektir.

Anahtar Kelimeler: Allah, varlık, iman, küfür, hidayet

Abstract

In this article, it is put forward how the notions of the existence, observation, mind and heart are related to faith, it is emphasised that faith is a "connection and a relation to a truth", and there is a comparison between faith and infidelity. In this respect, the existence is Muslim (meaning also submitted), and is surrendered. Therefore, the man cannot possess the existence before being submitted to God.

It is also emphasised that any kind of man, believer, atheist, Christian, Jewish, Buddhist, Mecusi, Satanist, Nihilist, anarchist etc, is under the disposition of a Name of God. However, the man with his infidelity veils the truth and tries the impossible, and denies. He makes a choice, quite similar to the one that the existence made for the faith and submission in its essence. With his choice, God veils his heart in return. Faith is to dissolve in the eternal and absolute existence of God, and infidelity is to become arrogant.

Guide and Director of man to the correct path is God. What man needs to do is to eliminate the obstacles between him and God, and to improve his faith to high degrees.

Key Words: God, Existence, Faith, Infidelity, Conversion

Sadık YALSIZUÇANLAR